

Ochranári hodnotili končiace sa volebné obdobie

Minister životného prostredia J. Nagy dostal za svoje pôsobenie od environmentalistov trojku. Ide o najlepšie hodnotenie ministra životného prostredia od roku 2002.

Organizácia Greenpeace uskutočnila v týchto dňoch telefonický prieskum postojov predstaviteľov slovenských environmentálnych organizácií. Prieskum bol zameraný na zistenie názorov ochranárov a hodnotenie končiaceho sa volebného obdobia 2010-2012 z pohľadu ochrany a tvorby životného prostredia. Anketu sa zúčastnilo 70 osobností environmentálneho hnutia, predstaviteľov ochranárskych organizácií a občianskych aktivistov, ktorí reprezentovali 44 mimovládnych organizácií a občianskych iniciatív zo všetkých kútov Slovenska. Obdobný prieskum uskutočnil Greenpeace aj koncom volebného obdobia 2002-2006 a 2006-2010.

Výsledky prieskumu:

1) - Ako by ste na stupnici od 1 do 5 zhodnotili končiace sa volebné obdobie z pohľadu ochrany a tvorby životného prostredia? (1 je najlepšie a 5 je najhoršie)

Výsledná známka: 3 (priemer 3,0)

Pre porovnanie:

- hodnotenie volebného obdobia 2006-2010 / výsledná známka 5 / priemer 4,7
- hodnotenie volebného obdobia 2002-2006 / výsledná známka 4 / priemer 3,7

2) - Ako by ste na stupnici od 1 do 5 zhodnotili pôsobenie ministrov ŽP?

Výsledná známka: 3 (priemer 2,9)

Pre porovnanie

- hodnotenie volebného obdobia 2006-2010 / výsledná známka 5 / priemer 4,7
- hodnotenie volebného obdobia 2002-2006 / výsledná známka 4 / priemer 3,7

3) - Ktorí poslanci NR SR urobili podľa Vás niečo pozitívne pre ochranu životného prostredia?

1. Mária Sabolová
2. Ondrej Dostál
3. Martin Fecko
4. Jarmila Tkáčová
5. Magda Košútová, Tatiana Rosová a Martin Poliačik (zhodný počet hlasov)

Celkovo 44 respondentov nevedelo spontánne uviesť meno žiadneho poslanca, ktorý by podľa ich názoru spravil niečo pozitívne pre životné prostredie.

4) Ktorí poslanci NR SR podľa Vás pracovali proti záujmom ochrany ŽP?

1. Martin Chren
2. Marian Záhumenský
3. Robert Fico
4. Peter Pellegrini
5. Ján Slota a Ján Golian (zhodný počet hlasov)

Až 51 respondentov nevedelo spontánne uviesť meno žiadneho konkrétneho poslanca, ktorý by podľa ich názoru spravil niečo negatívne pre životné prostredie.

5) Ktorá legislatívna norma schválená podľa Vás v končiacom sa volebnom období má, alebo bude mať najvýraznejší (pozitívny či negatívny) dopad na ochranu a tvorbu ŽP?

Pozitívne dopady:

1. Environmentálne záťaže (Zákon o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže)
2. Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (rozšírenie účasti MVO v konaniach)
3. Súbor legislatívnych opatrení vedúci k zverejňovaniu zmlúv a rozsudkov na internete

Negatívne dopady:

1. Zákon o ochrane prírody a krajiny (respondenti ocenili fakt, že zákon bol pripravovaný, ale za negatívne označili, že sa návrh nestihol riadne dokončiť, a že návrh zákona nestihol byť predložený vláde a parlamentu)
2. Zákon o odpadoch (respondenti ocenili fakt, že zákon bol pripravovaný, ale za negatívne označili, že sa návrh nestihol riadne dokončiť, a že návrh zákona nestihol byť predložený vláde a parlamentu)
3. Novela zákona o poľovníctve a zákon o štátnom rozpočte (zníženie rozpočtovej kapitoly MŽP SR)

6) – Čo považujete za najväčší úspech ochrany ŽP v SR za posledné dva roky?

1. Environmentálne záťaže
 - príprava a prijatie zákona
 - aktivita MŽP SR - otvorený dialóg medzi štátom, podnikateľským a mimovládny sektorom
 - kampaň Greenpeace za prijatie zákona
2. Ministerstvo životného prostredia SR
 - obnovenie rezortu
 - snaha o proaktívne riešenie environmentálnych problémov
 - aktívna komunikácia, zavádzanie princípů partnerstva, dialóg s MVO
3. Rozvoj miestnych environmentálnych iniciatív a občianskych aktivít
 - aktivity na ochranu zelene, podporu cyklistickej dopravy v mestách, odpor proti zahusťovaniu zástavby, kampane proti environmentálne kontroverzným plánom využitia územia (skládky odpadu, spaľovne, banská ťažba, atď...)

Respondenti ďalej spontánne najčastejšie spomínali tieto úspechy:

Odpor proti výstavbe diaľnice D1 v úseku Turany-Hubová, kampaň proti výstavbe ropovodu Bratislava-Schwechat, zmeny v Environmentálnom fonde, pôsobenie poradcu predsedníčky vlády SR J. Smatanu, pôsobenie splnomocnenca Vlády SR pre občiansku spoločnosť F. Vagača, ako aj aktivity združenia Via Iuris (právne služby a poradenstvo pre MVO), kampane a projekty LZ VLK, OZ CEPTA, nadácie Ekopolis, CEEV Živica, ako aj projekty environmentálnej výchovy (napr. Zelená škola).

7) - Čo považujete za najväčší neúspech ochrany ŽP v SR za posledné dva roky?

1. Politici nevyužili príležitostí
 - nenaštartovanie kľúčových reforiem v oblasti ochrany a tvorby ŽP
 - „nedotiahnutie do konca“ tých reforiem a legislatívnych noriem, ktorých príprava začala (napr. zákony o ochrane prírody a odpadoch)
 - chýbajúca autorita ochrany ŽP a orgánov ochrany ŽP (MŽP SR, SIŽP, ŠOP SR...)
 - dlhodobé finančné a personálne problémy, nedostatok ľudí a zdrojov (hlavná kritika na ŠOP SR)
2. Situácia v environmentálnom hnutí
 - slabá spolupráca medzi environmentálnymi MVO, zlá komunikácia medzi MVO navzájom aj navonok
 - dlhodobé finančné a personálne problémy, nedostatok ľudí a zdrojov
3. Tatry, lesníctvo a ochrana biodiverzity
 - riešenie likvidácie kalamity, nové projekty ťažby dreva, aktivity developerov a rozvoj turistického ruchu v rozpore so záujmami ochrany prírody (najmä Vysoké aj Nízke Tatry)
 - postup pri vyhlasovaní území NATURA a slabá ochrana pralesov

Respondenti ďalej spontánne najčastejšie spomínali tieto neúspechy:

Rozvoj v oblasti dopravy (výstavba diaľnic, chýbajúca podpora pre verejnú dopravu, slabý rozvoj cyklistickej dopravy, chýbajúca vízia podpory pešej dopravy, podpora automobilového priemyslu, atď...), energetika (podpora jadrovej energetiky, chybné rozhodnutia v oblasti obnoviteľných zdrojov - hlavne v oblasti využívania biomasy a malých vodných elektrární, malá vymožitelnosť práva, prístup štátnych orgánov k Aarhuskému dohovoru a jeho uplatňovaniu v praxi, ako aj zanedbávanie environmentálnej osvetly a výchovy.

Medzi najkontroverzejšie environmentálne témy končiaceho sa volebného obdobia z pohľadu slovenských ochranárov patrí vládny program tzv. protipovodňových opatrení (vnímaný často, ako podpora výstavby prehrádzok). K téme sa spontánne vyjadrilo 20% respondentov a z toho 10% za a 10% proti. U žiadnej inej témy, alebo problému sa takto presne formulované rozdelenie názorov environmentálneho hnutia neprejavilo.

Zoznam respondentov:

- 1) Martina Badidová Brinzíková, DAPHNE - Inštitút aplikovanej ekológie
- 2) Erik Baláž, LZ Vlk
- 3) Martina Barancová Paulíková, Združenie Slatinka
- 4) Norbert Brázda, Changenet
- 5) Martin Celuch, Spoločnosť pre ochranu netopierov
- 6) Zuzana Čapútová, advokátka spolupracujúca s Via Iuris
- 7) Miroslav Demko, SOS/BirdLife Slovensko
- 8) Gejza Gore, OZ Trebišov nahlas
- 9) Magda Grambličková, Priatel'ia Zeme - CEPA
- 10) Roman Havlíček, CEE Bankwatch Network
- 11) Ladislav Hegyi, Karpatský rozvojový inštitút
- 12) Juraj Hipš, CEEV Živica
- 13) Martin Hojsík, Greenpeace International
- 14) Milan Hronec, Nadácia Ekopolis
- 15) Mikuláš Huba, Spoločnosť pre trvalo udržateľný život
- 16) Vladimír Hudek, riaditeľ REC Slovensko
- 17) Tomáš Hulík, environmentalista, fotograf a filmár

- 18) Jozef Chavko, Ochrana dravcov na Slovensku
- 19) Bruno Jakubec, OZ Kvas -Pieštany
- 20) Štefan Jančo, Nadácia Ekopolis
- 21) Marián Jasík, Inštitút ochrany prírody
- 22) Eva Kovačechová, advokátka spolupracujúca s Via Iuris
- 23) Vlasta Körnerová, A-projekt
- 24) Marek Kurinec, Dubnická environmentálna skupina
- 25) Tomáš Kušík, Bratislavské regionálne ochránárske združenie (BROZ)
- 26) Luboš Kürthy, OZ Kremnica nad zlato
- 27) Daniel Lešínský, Centrum pre trvalo udržateľné alternatívy (CEPTA)
- 28) Zuzana Límová, Mladí reportéri pre životné prostredie
- 29) Juraj Lukáč, LZ Vlk
- 30) Kristína Mangová, Sloboda zvierat
- 31) Dana Mareková, Via Iuris
- 32) Richard Medal, Centrum environmentálnych aktivít
- 33) Peter Medveď, Nadácia Ekopolis
- 34) Juraj Mesík, lekár a environmentalista
- 35) Tomáš Mikulec, OZ Nie ropovodu cez Žitný ostrov
- 36) Miroslav Mojžíš, Priatelía Zeme - CEPA
- 37) Branislav Moňok, Priatelía Zeme - SPZ
- 38) Peter Nováčik, OZ Brečtan
- 39) Róbert Oružinský, lesník a ekológ
- 40) Rudolf Pado, OZ Tatry
- 41) Zora Pauliniová, konzultantka pre verejné priestory - členka Cyklokoalície
- 42) Jana Pavlíková, Združenie Slatinka
- 43) Jaroslav Pavlovič, OI Skládka nepatrí do mesta - Pezinok
- 44) Elena Pätoprstá, OZ Nádej pre Sad Janka Kráľa
- 45) Pavel Petráš, Združenie ochráňarov severovýchodného Slovenska - PČOLA
- 46) Roman Podhradský, OZ Podpoľanie nad zlato
- 47) Zdeno Pochop, Asociácia strážcov chránených území Slovenska (ASCHÚS)
- 48) Katarína Rajcová, OZ Pre prírodu
- 49) Jozef Ridzoň, SOS/BirdLife Slovensko
- 50) Ján Roháč, Nadácia Ekopolis
- 51) Juraj Rizman, Greenpeace Slovensko (člen Rady Environmentálneho fondu)
- 52) Juraj Smatana, Klub Strážov (externý poradca premiérky pre oblasť ŽP)
- 53) Peter Sabo, Živa planéta
- 54) Štefan Szabó, OZ Sosna
- 55) Lucia Szabová, Greenpeace Slovensko
- 56) Ján Šeffler, Daphne - inštitút aplikovanej ekológie
- 57) Jaromír Šíbl, Bratislavské regionálne ochránárske združenie (BROZ)
- 58) Katarína Šimončičová, MV SZOPK Bratislava
- 59) Pavol Široký, Greenpeace Slovensko
- 60) Jozef Šuchta, právnik a environmentalista
- 61) Ján Topercer, ekológ
- 62) Ľubica Trubíniová, ochránárka
- 63) Martin Valentovič, Priatelía Zeme - SPZ
- 64) Miloš Veverka, CEPTA (člen dozornej rady Recyklačného fondu)
- 65) Andrej Vilim, Environmentálny Inštitút
- 66) Juraj Vysoký, FSC Slovensko
- 67) Peter Wilfling, právnik spolupracujúci s Via Iuris
- 68) Marcel Zajac, CPF (zástupca siete Ekofórum vo vládnom Výbore pre MVO)
- 69) Juraj Zamkovský, Priatelía Zeme - CEPA
- 70) Andrea Zlatňanská, Greenpeace Slovensko

Pre viac informácií prosím kontaktujte:

Juraj Rizman, Greenpeace Slovensko, mobil: 0908 729 997